

Załącznik nr 3
do Uchwały Senatu WSB-NLU z siedzibą w Nowym Sączu nr 07/2018/2019 z dnia 20 lutego 2019 r.
w sprawie systemu jakości kształcenia WSB-NLU (po Senacie z dnia 12 maja 2023 r.)

Standardy prowadzenia zajęć i form zaliczeń

**Wyższa Szkoła Biznesu – National Louis University
z siedzibą w Nowym Sączu**

Standardy prowadzenia zajęć i form zaliczeń

Postanowienia ogólne

1. Niniejszy dokument jest elementem systemu jakości kształcenia Wyższej Szkoły Biznesu –National-Louis University i zawiera charakterystykę:

- form realizacji poszczególnych modułów w programach;
- metod prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- form zaliczeń stosowanych w poszczególnych modułach;
- nazw technik weryfikujących osiągnięte efekty uczenia się;
- zalecanych liczebności grup.

2. Standardy odnoszą się do programów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 w ramach zajęć dydaktycznych prowadzonych w Wyższej Szkoły Biznesu – National Louis University z siedzibą w Nowym Sączu. Zajęcia przewidziane programami studiów/kształcenia rozpoczętymi przed rokiem 2019/2020 oparte są na dotychczasowych warunkach.

Formy realizacji modułów

3. Formy realizacji modułów są wykazywane w programie studiów (w planie) oraz w sylabusach modułów. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, wymagających czynności manipulacyjnych na obiektach fizycznych metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo. W przypadku umiejętności praktycznych wymagających dostępu do oprogramowania lub materiałów w zasobach Internetu, metody i techniki kształcenia na odległość są preferowane. Na Uczelni stosuje się następujące formy prowadzenia zajęć:

- **wykład** forma realizacji zajęć, gdzie przeważają podające metody nauczania, wykłady mogą być zapisywane, dając możliwość studentom i słuchaczom odtworzenia wykładu;
- **ćwiczenia** forma realizacji zajęć wykorzystująca najbardziej interaktywne metody nauczania, z grupy metod praktycznych oraz aktywizujących metod problemowych (m.in., studium przypadku, metoda symulacyjna; gra dydaktyczna; dyskusja dydaktyczna).

- **laboratorium** forma realizacji zajęć dydaktycznych wykorzystująca metody problemowe oraz praktyczne, wymagająca infrastruktury laboratoryjnej (tradycyjnej lub wirtualnej);
- **projekt** forma realizacji zajęć wykorzystująca metodę projektów, która polega na samodzielnym realizowaniu przez studentów zadania na podstawie wcześniej ustalonych założeń pod bezpośrednim nadzorem prowadzącego (opiekuna). Forma projekt może przewidywać również realizację dodatkowych zajęć ze studentami.

Metody dydaktyczne

4. Metody dydaktyczne są elementem sylabusów modułów dydaktycznych. Na Uczelni stosuje się następującą nomenklaturę metod dydaktycznych:

a) metody podające:

- **wykład informacyjny** słowne przekazywanie określonych treści kształcenia w postaci wypowiedzi ciągłej, usystematyzowanej, w przystępnej formie, zgodnej z zasadami logiki. Polega na podaniu gotowej wiedzy naukowej lub praktycznej w postaci z uwzględnieniem terminologii właściwej dziedziny. Wymaga od słuchaczy znacznej dojrzałości umysłowej, myślenia abstrakcyjnego, rozumienia związków i zależności, ale też zapamiętania dużej porcji informacji. Wykład umożliwia przekazanie największej ilości informacji w najkrótszym czasie.
- **wykład problemowy** wykład poświęcony omówieniu jakiegoś problemu, w tym sposobów oraz końcowego rozwiązania tego problemu. Cechuje go nawiązanie szerszego kontaktu wykładowcy ze słuchaczami, czego wyrazem jest ich „dialog wewnętrzny” polegający na uważnym, aktywnym śledzeniu wyводу wykładowcy i rozumowaniu równoległe z nauczycielem. Nauczyciel myśli głośno, pozwalając tym samym słuchaczom uczestniczyć w gromadzeniu przesłanek, podążać tokiem swego myślenia: od zrozumienia istoty problemu aż do jego rozwiązania.
- **wykład konserwatoryjny** wykład połączony z bezpośrednią aktywnością samych słuchaczy, skierowaną na rozwiązanie problemów teoretycznych lub praktycznych. Największą jego wartością jest postawienie na tej samej płaszczyźnie mistrza i ucznia oraz zapewnienie udziału studentów

poszukiwaniu odpowiedzi, dochodzeniu do prawdy i bronienu własnego stanowiska. Wykład ten jest swoistym dialogiem pomiędzy wykładowcą a słuchaczami, którzy poprzez działanie dochodzą do rozwiązania problemu.

b) metody poszukujące problemowe i dyskusji:

- **klasyczna metoda problemowa** metoda polega na organizowaniu i kierowaniu przez nauczyciela zdobywaniem wiedzy i umiejętności studentów za pomocą rozwiązywania problemów. Problem - to trudność o charakterze teoretycznym lub praktycznym, której przezwyciężenie wymaga aktywnej postawy ze strony odczuwającego ją podmiotu i prowadzi do wzbogacenia jego wiedzy i umiejętności. Główne etapy zajęć prowadzonych metodą problemową stanowią:
 1. Zorganizowanie (stworzenie, zainicjowanie) sytuacji problemowej.
 2. Formułowanie (nazywanie) problemu.
 3. Tworzenie pytań/hipotez.
 4. Omówienie sposobów odpowiedzi na pytania/ warunków weryfikacji hipotez.
 5. Odpowiedź na pytania/weryfikacja hipotez w formie samodzielnej pracy studentów.
 5. Podsumowanie wyników samodzielnej pracy, ocena trafności postawionych pytań/hipotez i ewentualne transfer tj. zastosowanie (lub wskazanie możliwości zastosowania) wyników w praktyce.
- **metoda sytuacyjna** indywidualne lub zespołowe analizowanie i rozwiązywanie przez studentów konkretnych, rzeczywistych sytuacji problemowych pod kierunkiem prowadzącego. Najlepiej aby problem dotyczył sytuacji rzeczywistej, ale może również dotyczyć sytuacji fikcyjnej. Wymaga od prowadzącego precyzyjnego określenia problemu, szczegółowego przygotowania i przedstawienia opisu sytuacji (w dowolnej formie), problemu do rozwiązania i stworzenia warunków do jego rozwiązania.
- **metoda „burzy mózgów”** zgłaszanie, eksponowanie przez grupę osób pomysłów i skojarzeń mających na celu rozwiązanie jakiegoś problemu. Wyróżnia się w niej najczęściej trzy etapy: 1. formułowania problemu, określenia trudności teoretycznej lub praktycznej wymagającej przezwyciężenia; 2. wysuwania pomysłów (hipotez) rozwiązania analizowanego problemu; 3. krytyczna analiza i weryfikacja wysuwanych hipotez i przyjęcie ostatecznego rozwiązania.
- **dyskusja panelowa** jej cechą charakterystyczną jest istnienie dwóch grup: dyskutującej (eksperti – panel) i słuchającej (audytorium – uczący się). Prowadzący zajęcia czuwa nad właściwym, uporządkowanym przebiegiem

dyskusji. W końcowej fazie dyskusji pytania mogą zadawać słuchający. Mogą też oni przedstawić własne stanowisko, uzupełnić dyskusję, wyjaśnić, zaakceptować lub odrzucić stanowisko któregoś z ekspertów (z uzasadnieniem). Dyskusję podsumowuje prowadzący panel. Metoda ta wymaga wcześniejszego przygotowania studentów.

- **metoda oxfordzka** cechą odróżniającą debatę oxfordzką od innych form dyskusji jest jej sformalizowany charakter. W debacie bierze udział ustalona liczba osób (6 w wersji klasycznej). Połowa reprezentuje zespół broniący danej tezy. Pozostali tę tezę negują. Poza bezpośrednio dyskutującymi uczestniczy w jej prowadzeniu: przewodniczący, zespół sędziów, osoba pilnująca czasu (timekeeper). Przewodniczący otwiera dyskusję i czuwa nad jej przebiegiem a po jej zakończeniu prosi sędziów o wydanie werdyktu.
- **metoda okrągłego stołu** polega na swobodnej wymianie poglądów pomiędzy prowadzącym zajęcia a studentami oraz pomiędzy studentami. Charakteryzuje ją swoboda wypowiedzi. Studenci wymieniają własne poglądy i doświadczenia, wzajemnie udzielają sobie wyjaśnień, które w razie potrzeby uzupełnia i koryguje prowadzący zajęcia. Po zakończeniu dyskusji nauczyciel lub student podsumowuje dyskusję.
- **dyskusja punktowana** dyskusja jest prowadzona w gronie kilku osób, a pozostali studenci obserwują i oceniają jej przebieg. Każde wystąpienie jest ograniczone czasowo. Pomocą w tej metodzie dyskusji jest plansza, lub tablica na której wypisane są nazwiska dyskutujących oraz kryteria oceny dyskusji, np.: umiejętność argumentowania opartą na wiedzy, przytaczanie konkretnych faktów, dostrzeganie analogii, zwrócenie uwagi na błędy adwersarzy, ataki osobiste, wypowiedzi nie związane bezpośrednio z tematem. Wskazanym w tabeli kryteriom oceny dyskusji przypisana jest odpowiednia liczba punktów (in plus i minus), które obserwujący dyskusję mogą przypisać dyskutującemu. Dyskusja kończy się podsumowaniem zarówno jej strony merytorycznej jak również sposobu jej prowadzenia.
- **metoda referatu** przygotowane przez studentów referaty stanowią wprowadzenie, podstawę do dyskusji. Jej poprawna realizacja wymaga: właściwego doboru tematu i źródeł, problemowego ujęcia treści inspirujących dyskusję, sposobu wygłoszenia (unikanie czytania), podsumowania - ustalenia wyników dyskusji.

c) metody poszukujące praktyczno-ćwiczeniowe

- **metoda projektu** realizacja dużego zadania poznawczego lub praktycznego przez grupę studentów lub indywidualnie. Prowadzący zajęcia jest inspirującym grupę do wspólnego jego tworzenia oraz kontrolującym jego przebieg.. Praca nad projektem jest wieloetapowa i cechuje ją dłuższy czas realizacji (czasem semestr). Obejmuje samodzielne zdobywanie, gromadzenie informacji, ich przetwarzanie, opracowanie i prezentowanie wyników innym. Efektem pracy nad projektem jest powstanie jakiegoś dzieła.
- **metoda ćwiczeniowa** stanowi podstawowy sposób doskonalenia kwalifikacji ogólnych i zawodowych, które są niezbędne w dalszym samokształceniu i przyszłej pracy (m.in. takich jak sprawność w myśleniu, posługiwaniu się wiedzą, ocenianiu, działaniu praktycznym). Ze względu na to, że te główne umiejętności ulegają szybkim przemianom, ważne jest aby w uczelni jak najczęściej „uwspółcześniać” formy, treść i stosowane źródła wiedzy będące podstawą wykonywanych przez studentów samodzielnych prac ćwiczeniowych, zadań.
- **studium przypadku** polega na szczegółowej analizie konkretnego przypadku, wydarzenia a następnie wyciąganiu wniosków, dokonywaniu porównań, uogólnień. Ze względu na stosowaną procedurę i zakładane cele można wyróżnić trzy typy studium przypadku: 1. ilustracyjny – celem jest diagnoza danego zdarzenia, sytuacji, osoby, miejsca; ma charakter pogładowy; 2. problemowy – celem jest nie tylko rozpoznanie konkretnej sytuacji lecz także zawartych w nim problemów do rozwiązania; 3. otwarty epizod – opisana sytuacja nie ma zakończenia a zadaniem studentów jest podanie przewidywanego rozwoju tej sytuacji, propozycja działania, rozwiązania zaistniałego problemu, sposobów zapobiegania negatywnym skutkom w podobnych okolicznościach.
- **metoda stolików eksperckich** technika pracy grupowej umożliwiająca uczenie się we współpracy. Grupa studentów jest podzielona na grupy np. 4-sobowe. Każdy członek grupy dostaje do opracowania (przygotowania) inne określone zadanie stanowiące część jednego, wspólnego, większego zadania. W pozostałych grupach przydział zadań jest taki sam. Osoby, z różnych grup, które otrzymały to samo zadanie siadają razem tworząc tzw. stoliki eksperckie: dyskutują, analizują źródła, opracowują wnioski, przygotowują się do

przekazania wiedzy innym członkom grupy. Po opracowaniu zadania eksperci od poszczególnych zadań wracają do swoich grup i prezentują materiał, który opracowali w grupach ekspertów ucząc pozostałe osoby w grupie. W ten sposób wszyscy uczą się od siebie a każdy opanowuje cały materiał, a nie tylko jedną, swoją część.

- **eksperyment** studenci samodzielnie przeprowadzają eksperymenty w celu zbadania jakiegoś zjawiska: przyczyn występowania, przebiegu, skutków. Podstawowym elementem eksperymentu jest postawienie hipotez i ich weryfikacja.
- **obserwacja** prezentacja procesu lub rezultatu bezpośredniego poznawania rzeczywistości uzyskanego w drodze systematycznej obserwacji (jako podmiot zewnętrzny lub uczestnik). Metoda przypisana np. praktykom studenckim.

d) metody eksponujące:

- **pokaz** demonstrowanie przedmiotów, zjawisk, procesów i czynności, przy jednoczesnym, umiejętnym kierowaniu uwagi obserwujących na istotne cechy.
- **drama** głównym sposobem pracy na zajęciach jest odgrywanie ról pełnionych przez określone postaci (itp. prezydenta miasta, turysty, dyrektora zakładu, prokuratora, pensjonariusza domu starców, nauczyciela itp.). Drama nie jest inscenizacją. Uczestnik dramy nie gra kogoś, lecz jest sobą w nowych sytuacjach. Najprostszym sposobem bycia w roli jest rozmowa lub wywiad na określony temat w zespołach dwuosobowych.
- **metoda symulacyjna** polega na odtworzeniu przez uczących się różnych sytuacji problemowych, które mogą być sytuacjami rzeczywistymi (historycznymi, ekonomicznymi, prawniczymi). W grach symulacyjnych występuje element rywalizacji, wprowadzony po to by uczestnicy zrozumieli mechanizmy rywalizacji społecznej, jej przyczyny i konsekwencje; mogą pojawić się zwycięzcy i pokonani, których sukces lub porażka są wypadkową oddziaływania czynników sytuacyjnych, z którymi można spotkać się w codziennym życiu. Symulacje stwarzają również szanse generowania wniosków na temat możliwych przyczyn oraz konsekwencji funkcjonowania ludzi w sytuacjach podobnego typu.

Formy zaliczeń

5. Formy zaliczeń uwzględnia się w programach studiów i są elementami sylabusów modułów dydaktycznych. Na Uczelni stosuje się następujące formy zaliczeń:

- **egzamin (E)** wśród technik weryfikujących osiągnięte efekty uczenia się występuje sprawdzian wiedzy lub umiejętności lub kompetencji, któremu przypisano co najmniej 50% łącznej punktacji i odbywa się w sesji (I termin); studentowi przysługuje prawo do powtórzenia próby zaliczenia zajęć (II termin), przy czym próba ta odbywa się w sesji poprawkowej na zasadach określonych w sylabusie kursu; zajęcia podlegają ocenie zarówno w I jak i II terminie zgodnie ze skalą ocen uwzględnioną w Regulaminie studiów na zasadach określonych w sylabusie kursu; ocenę z zajęć dydaktycznej (I termin oraz II termin, jeżeli taki miał miejsce) wlicza się do średniej ocen.
- **Zaliczenie na prawach egzaminu (Z/E)** wśród form zaliczenia zajęć występuje sprawdzian wiedzy lub umiejętności lub kompetencji (I termin), któremu przypisano maksymalnie 50% łącznej punktacji lub mniej; Studentowi przysługuje prawo do powtórzenia próby zaliczenia kursu (II termin), przy czym próba ta odbywa się najpóźniej w sesji poprawkowej na zasadach określonych w sylabusie kursu; zajęcia podlegają ocenie zarówno w I jak i II terminie zgodnie ze skalą ocen uwzględnioną w Regulaminie studiów na zasadach określonych w sylabusie kursu; ocenę z zajęć dydaktycznej (I termin oraz II termin, jeżeli taki miał miejsce) wlicza się do średniej ocen.
- **Zaliczenie na prawach egzaminu bez prawa do poprawy (Z/E/bp)** wśród form zaliczenia zajęć występuje sprawdzian wiedzy lub umiejętności lub kompetencji, któremu przypisano maksymalnie 50% łącznej punktacji lub mniej; Studentowi nie przysługuje prawo do powtórzenia próby zaliczenia kursu (II termin).
- **Zaliczenie (Z)** zajęcia dydaktyczne kończą się uzyskaniem lub brakiem zaliczenia (zal/ nie zal); studentowi nie przysługuje prawo do powtórzenia próby zaliczenia zajęć (II termin); wynik zaliczenia nie wlicza się do średniej z ocen.

Techniki weryfikujące osiągnięte efekty uczenia się

6. Pomiar dydaktyczny postrzegany jest jako przyporządkowanie symboli (ocen) studentom w taki sposób, aby uwzględniały relacje między uczniami ze względu na określone osiągnięcia. Przy pomiarze dydaktycznym wykorzystuje się techniki weryfikujące wskazane w sylabusie modułu dydaktycznego. Na Uczelni stosuje się techniki weryfikujące osiągnięte efekty uczenia się w następujących grupach:

a) testy ustne,

- **odpowiedź ustna** student/słuchacz wypowiada pojedyncze słowa lub zdania bezpośrednio oceniane przez prowadzącego;
- **ustna prezentacja** student/słuchacz ustnie prezentuje wcześniej przygotowane oryginalne opracowanie w imieniu swoim lub zespołu, którego był członkiem;

b) testy pisemne

- **test zadań otwartych** składający się z zadań testowych w postaci pytania, polecenia, wypowiedz niekompletnej lub twierdzenia poddawanego w wątpliwość, na które student/słuchacz samodzielnie formułuje odpowiedź, wyrażając ją w sposób podany w instrukcji;
- **test zadań zamkniętych** składający się z zadań testowych w postaci pytania, polecenia, wypowiedz niekompletnej lub twierdzenia poddawanego w wątpliwość, na które student/słuchacz w których student/słuchacz wybiera jedną lub więcej odpowiedzi z listy podanej;
- **zadanie ćwiczeniowe** samodzielne rozwiązanie przez studenta/słuchacza lub ich zespół pewnego problemu teoretycznego lub praktycznego, przygotowane zgodnie z instrukcją;
- **wypowiedź na forum** samodzielnie sformułowana wypowiedź pisemna studenta/słuchacza zrealizowana zgodnie z podaną instrukcją na forum przedmiotu w CloudA lub czacie wykładowym lub ćwiczeniowym;
- **praca dyplomowa** samodzielnie przygotowane przez studenta/słuchacza lub ich zespół praca przygotowana zgodnie ze standardami Uczelni;

c) inne:

- **sprawozdanie** samodzielnie przygotowane przez studenta/słuchacza sprawozdanie pisemne zawierające zakres realizowanych zadań;
- **opinia** pisemna ocena działań studenta/słuchacza z realizowanych zadań wydana przez osobę reprezentującą podmiot zewnętrzny;
- **utwór** samodzielnie przygotowane przez studenta/słuchacza lub ich zespół dobro wraz z opisem sformułowanym zgodnie z instrukcją.

Liczebność grup dydaktycznych

7. Przyjmuje się następujące liczebności grup dydaktycznych (maksymalna liczba osób w grupie), w zależności od form realizacji:

- **wykład** bez limitu,
- **ćwiczenia** 48,
- **laboratorium (w przypadku zajęć tradycyjnych)** 24,
- **laboratorium (w przypadku zajęć zdalnych)** 48;
- **projekt** 48.

8. Na liczebność grup mogą wpływać uwarunkowania wynikające z ograniczeń techniczno-organizacyjnych. Dziekan, na wniosek kierownika DOD może zmienić liczebność grupy.

Raportowanie

Dziekan w porozumieniu z przewodniczącym Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia opracowuje wzory raportów wykorzystujące informacje zawarte w niniejszym załączniku, służące zapewnieniu osiągnięcia celów polityki jakości WSB-NLU.